

STABILISATIE VAN GEDRAG VOOR COLLECTIEF VERVOER IN ZNOJMO, TSJECHISCHE REPUBLIEK

Stabilisatie van gedrag voor collectief vervoer in Znojmo

Probleemstelling

Het belangrijkste doel van het Step by Step project voor Znojmo was en is nog steeds in de eerste plaats het reduceren van energieconsumptie, het verbeteren van de luchtkwaliteit en van de leefomgeving van stadsmensen en stadsbezoekers.

Bovendien is het nodig om comfortabel vervoer naar het werk te verzekeren alsook om een milieuvriendelijke verplaatsingswijze naar de stad te stimuleren. Het stadsbestuur werd verondersteld om te wijzen op de problemen van gemotoriseerd verkeer. Vooral de uitlaatgassen hebben een negatief effect op mensen en op de historische gebouwen. Een auto is voor iedereen van ons anderzijds een echte noodzaak. Het is momenteel ondenkbaar om zonder auto te functioneren.

Sinds het begin van de jaren negentig vindt de stad Znojmo dat om gezondheidsredenen en voor een beter leefmilieu het doorgaand verkeer zoveel mogelijk uit de stad moet geweerd worden. Daarom werd een streng regime toegepast voor wagens die de stad binnenrijden.

Voor mensen die niet in de stad wonen, vraagt men een toegangsprijs van 20,- Kc. Zij moeten eveneens 20,- Kc per begonnen uur betalen om te mogen parkeren.

In de stad zijn er veel voetgangerszones waardoor er meer mensen naar de stad komen. Deze leiden ook tot een veiligere openbare ruimte. Door de straten zoveel mogelijk verkeersvrij te maken wordt de lucht zuiverder. Znojmo promoot zoveel mogelijk het openbaar vervoer. In het centrum rijden twee Ecobussen. Het centrum is ook goed bereikbaar per fiets. Er is een speciale fietsroute van 7 km lengte uitgebouwd in het kader van het project. Binnen Step by Step werden autovrije dagen georganiseerd. Het aantal fietsgebruikers is ook fors gestegen. Daarnaast werd in Znojmo een Carpoolcentrale opgericht. Deze centrale wordt gepromoot via alle mogelijke media (televisie, radio, pers, direct mailing enz.).

Er werd sterk de nadruk gelegd op het carpoolen en het organiseren van fiets- en wandeltochten.

In de basisscholen en in de middelbare scholen van Znojmo werd een toelichting gegeven over het mobiliteitsgebeuren binnen het Step by Step project en het positieve effect van de campagne (dat uiteindelijk leidt tot energiebesparing). Zie ook: [www.znojemskyrozvoj.cz/step by step](http://www.znojemskyrozvoj.cz/step%20by%20step)

Beschrijving van de campagne

Het concept van de publiciteitscampagne is uitgewerkt in nauwe samenwerking met de stadsadministratie.

AWARENESS FOR CLEAN URBAN TRANSPORT

De bekendmakingcampagne op de Moravische Televisie

De eerste fase ging (officieus) van start in november 2003. Het televisiestation kreeg als opdracht de burgers te informeren over het Step by Step project en de uitvoering ervan in Znojmo. De officiële campagne ging van start op 1 maart 2004. Tot 30 juni 2004 werden er 10 uitzendingen gewijd aan de campagne en werd er gepraat met bekende, prominente personen in Znojmo. De autovrije dagen, fietsdagen en wandeltochten werden op tv aangekondigd. Er werden ook workshops georganiseerd

De tweede fase van de sensibiliseringscampagne ging van start op 15 oktober 2004 en duurt tot 30 april 2005. Hier werd vooral de nadruk gelegd op het carpoolen. De Moravische Televisie zorgde voor de bekendmaking van carpooling en de toelichting erover.

De bekendmakingcampagne op radio Blanik

De eerste fase ging (officieus) van start in oktober 2003 door op verschillende tijdstippen het publiek te informeren over het Step by Step project. De officiële campagne ging van start op 1 maart 2004 tot 30 juni 2004. Slogans als „Ben je alleen in je auto? Er zijn andere mogelijkheden!“, „Weten jullie wat carpooling is?, „Ik hou het meest van fietsen!“ en „Ik wandel naar mijn werk en gebruik het openbaar vervoer“, werden 3 keer per dag uitgezonden. Er werd hierbij telkens verwezen naar het Step by Step project.

Tijdens deze campagne werden ook prominente personen geïnterviewd. Verder volgde de campagne verschillende acties op in het kader van het Step by Step project zoals bijvoorbeeld de Europese Autovrije Dag op 22 september 2004, de Week van Vervoering enz.

De campagne in de pers en in gespecialiseerde magazines

De eerste artikels over het Step by Step project verschenen in mei 2003 naar aanleiding van een conferentie georganiseerd door de stad Znojmo (in mei 2003).

Het project werd toegelicht door alle lokale kranten en de dagelijkse, wekelijkse en driemaandelijke pers. Er werd een samenwerking op poten gezet tussen de volgende kranten: Rovnost, Znojemsko, Znojemské listy, Travel Profi en Impulzy. In al deze voornoemde kranten verschenen op regelmatige basis artikels in verband met het Step by Step project. Er werden ook enkele artikels geschreven die nadruk legden op energiebesparing, carpoolen, openbaar vervoer, en fietsen en wandelen voor een gezondere levensstijl.

Bovendien werden twee grafische ontwerpen gemaakt voor een advertentie in een lokale krant (Znojemsko, Znojemské listy).

1. *De advertentie omvatte algemene informatie over het project en gaf het advies om energie te besparen door andere vervoerswijzen te gebruiken dan de wagen.*
2. *De advertentie omvatte informatie over hoe je energie kan besparen door middel van carpooling.*

Beide advertenties werden ongeveer 30 keer gepubliceerd in Znojemska, Znojemské Listy. Ze werden ondersteund door andere aanverwante artikels. Ze werden verspreid van mei 2004 tot november 2004. Zie ook www.znojemskyrozvoj.cz

De campagne op de achterkant van de bussen

Er werd een grafisch ontwerp gemaakt met een afmeting van 2m op 2m met de slogan: „ben je alleen in je auto? Er zijn andere oplossingen!“ De contactgegevens van de projectleider werden erbij vermeld. Dit ontwerp werd op 3 reguliere buslijnen geplaatst gedurende 12 maanden.

Zie ook: www.znojemskyrozvoj.cz

De campagne bekendgemaakt via persconferenties

- Er werden advertenties (15.000 stuks) over het Step by Step-project gedrukt.
- Daarnaast werden ook informatieve teksten over de voordelen van het carpoolen gedrukt (eveneens 15.000 stuks).

Deze publicaties (zie www.znojemskyrozvoj.cz) werden verspreid in Znojmo en in 120 openbare locaties.

De campagne internet

Het website StepbyStep.cz was niet meer beschikbaar. Er werd uiteindelijk gekozen om de informatie over Step by Step aan de stadswebsite te koppelen. Alle informatie kan je vinden op www.znojemskyrozvoj.cz/step_by_step.

De sensibiliseringscampagne werd ondersteund door alle mogelijke instanties (vergaderingen, onderzoeken op school, projectpresentatie tijdens de vergadering van de provinciale Kamers).

AWARENESS FOR CLEAN URBAN TRANSPORT

Wie is de initiatiefnemer? Wie heeft er baat bij?

De motor van deze grote campagne was zonder twijfel het realisatieteam. De voorzitter hiervan is hoofdmagistraat van de stad Znojmo. De campagne richtte zich tot alle inwoners van de provincie. Het belangrijkste motto van deze campagne was ‚energiebesparing, een gezonde levensstijl in de stad en haar omgeving en het gebruik maken van alternatieve vervoersmiddelen‘.

Voornaamste boodschap

„Ben je alleen in je auto? Er zijn andere oplossingen!“.

Resultaten

Deze meervoudige sensibiliseringscampagne bereikte ongeveer 60.000 inwoners van 120 dorpen in de provincie. Het project werd er om de drie maand besproken op vergaderingen van de hoofdmagistraten. Zij ondersteunden de „autoloze zondag“ die werd gehouden op 15 juni 2004 en de „Europese autoloze zondag“ die plaatsvond op 22 september 2004.

Verder ondersteunden zij volgende acties:

- Een “fietsdag” op 1 mei 2004 waarop ongeveer 1.500 fietsers aanwezig waren.
- Een “fietsdag” op 3 juli 2004 waarop ongeveer 3.500 fietsers aanwezig waren.
- Wandeltocht door „Znojemské Podyjí“ op 4 september 2004 waarop ongeveer 1.200 personen aanwezig waren.
- ‚Autoloze zondag‘ op 15 juni 2004. Er namen 500 personen aan deel.
- ‚Autoloze zondag‘ op 22 september 2004. Er namen 600 personen aan deel.

Carpooling

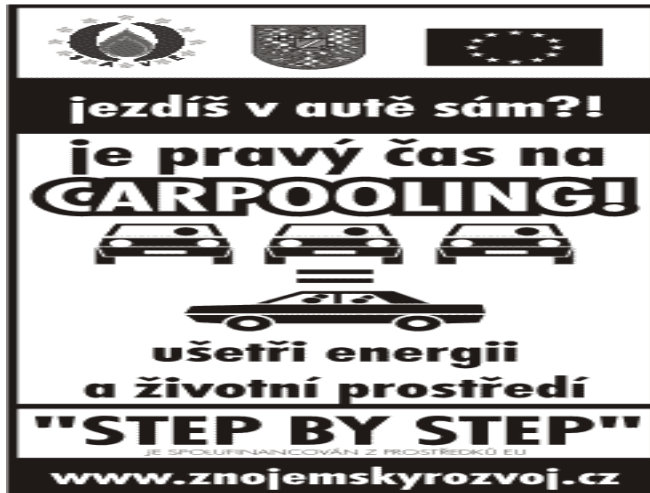
Carpooling is goed ingeburgerd in de regio van Znojmo en in de hele Tsjechische republiek. Er wordt vooral aan carpooling gedaan door mensen die uit werken gaan, zoals leraars en werknemers van grotere bedrijven, naar zakendistricten, winkelcentra van de grensstad Hatě (taksvrij). Jammer genoeg heeft men geen cijfers over het exacte aantal hiervan.

Op dit ogenblik is de carpoolcentrale operationeel in Znojmo en verwachten we duidelijke informatie hieromtrent in de nabije toekomst. Het centrum werkt sinds november 2004 maar er zijn op dit ogenblik weinig mensen geïnteresseerd.

Volgens de informatie die wij verkregen via verschillende bronnen zijn er ongeveer 85 tot 110 carpoolende wagens per dag (chauffeur + 2 extra inzittenden).

De gemeente Miroslav zorgt voor vervoer voor werknemers wiens werk 70 km verwijderd ligt van hun woonplaats. De arbeiders komen naar de gemeente en laten hun wagen achter in een wagenpark. Van daaruit vertrekt er een bus die hen naar het werk brengt. Het gaat hier om een 11-tal wagens per dag.

Er zijn tevens 20 tot 30 wagens in Moravský Krumlov die elke dag carpoolen. Op dit ogenblik hebben we geen informatie over andere kleine dorpen, maar we zijn ervan overtuigd dat er vaak wordt gecarpoold.

Ecologisch collectief transport

Znojmo heeft een tweede Ecobus die voor 100% op elektriciteit rijdt. Andere publieke bussen rijden op dieselmotoren. Het gebruik van het openbaar vervoer stijgt. De voornaamste reden hiervoor is een gebrek aan parkeerplaatsen dichtbij het centrum en het feit dat je moet betalen om dicht bij het stadscentrum te geraken.

Onderzoek naar het mobiliteitsaanbod in Znojmo

Tijdens het Step by Step project hebben we ook onderzoek gedaan naar het mobiliteitsaanbod in Znojmo. Er werd een vragenlijst verspreid onder de geselecteerde scholen. 537 mensen hebben deze lijst ingevuld. Eén van de belangrijkste doelstellingen van deze opdracht was om op hetzelfde moment leerlingen en studenten te introduceren in het project.

AWARENESS FOR CLEAN URBAN TRANSPORT

Een ander doel van het onderzoek was informatie te verkrijgen over hoe leerlingen en studenten naar school gaan. Dit zijn de resultaten:

- 40% te voet
- 28% per bus
- 16% met de auto als passagier
- 6% per trein
- 3,5% per fiets
- 3% met de auto als autobestuurder
- 1,5% met schaatsen of met de autopod
- 1% per motorfiets
- 1% op een andere manier (vb. skateboard.)

Evaluatie van de gevoerde campagne en bekomen resultaten

De bekendmaking van de campagne via media, pers, direct mail, openbaar vervoer, workshops enz. werd een echt succes. Over de ganse regio werd het beoogde publiek heel goed geïnformeerd. De campagne was eenvoudig en duidelijk. Er waren geen problemen.

Het carpoolen zorgde voor enkele besparingen. Ziehier de resultaten van de 116 wagens in onze regio: 116 auto's met 3 passagiers consumeren 2 liter benzine op 20 km x 250 dagen per jaar = 58 000 liter benzine in totaal.

Moesten deze passagiers elk met hun eigen wagen rijden, dan zou het benzineverbruik 3 keer hoger liggen, namelijk 174 000 liter.

Besparing: $174\ 000 - 58\ 000 = 116\ 000$ liter per jaar (250 dagen).

De prijs van benzine en diesel is nagenoeg gelijk (24 – 25 Kč/l).

Financiële besparing: $116\ 000\ l \times 24\ Kč = 2\ 784\ 000,-\ Kč = \mathbf{92.800\ €}$ (30 Kč = 1 €).

Carpoolen tijdens ijshockey- en voetbalwedstrijden

In samenwerking met de turnvereniging in Znojmo organiseerden we het vervoer voor een 200-tal fans die naar de wedstrijd wilden komen kijken in Znojmo. We gebruikten hiervoor 60 auto's. Deze chauffeurs waren gewend om alleen in de wagen naar deze wedstrijden te komen kijken. De gemiddelde afstand bedroeg 35 km. In 2004 hebben we 12 keer dit vervoer georganiseerd. Dit leverde enkele opmerkelijke resultaten op.

$35\ km \times 60\ auto's \times 12 = 25\ 200\ km$, bij een verbruik van 2,5 l / 35 km was de reële consumptie:

$$60 \times 12 \times 2.5 = 1800\ l$$

$$200 \times 12 \times 2.5 = 6000\ l$$

$$\text{Savings } 6000 - 1800 = 4200\ l$$

$$4200 \times 24\ k\check{c}/l = 100\ 800\ K\check{c}$$

In totaal komen er 2000 wagens naar Znojmo tijdens de sportwedstrijden.

Het binnenrijden van de wagens in het stadscentrum

In het kader van het project observeerden we de auto's die het centrum binnenreden in 2003 en 2004. Tijdens het uitvoeren van het project daalde het aantal wagens die het centrum binnenreden van 101 408 in 2003 tot 91 200 auto's in 2004, wat ongeveer 10% minder is (10 208 auto's).

Mogelijkheden / hinderpalen

Het project Step by Step won het vertrouwen van het publiek, niet alleen in Znojmo maar ook in andere gemeenten uit de streek. Deze informatie komt uit de vele vragenlijsten geleverd door de Moravische televisie. We kregen geen negatieve reacties, wel integendeel! Veel mensen hopen dat het project mag blijven voortbestaan.

Veel burgers beschouwen dit project als heel opvoedend voor jongeren en voor een jongere generatie. Daarom leverden wij aan de leerlingen en studenten (in samenwerking met 5 directeurs van basisscholen en middelbare scholen) materiaal dat informatie bevat over het project. Ons project werd besloten met een onderzoek naar het mobiliteitsaanbod in Znojmo. De resultaten hiervan kan u terugvinden op volgende website www.znojemskyrozvoj.cz

Tijdens de realisatie van ons project ondervonden we geen enkel probleem. Enkel de weersomstandigheden waren niet altijd even gunstig.

Het Step by Step project werd een thema voor vele dorpen en steden.

We bevelen het project aan in volgende gemeenten.

1. *Moravský Krumlov – 6000 inwoners, 2de grootste dorp in onze provincie.*

Contactpersoon: Mr. Bartolomej Pitlach – hoofdmagistraat, tel. +420 515 300 710

Mrs. Marie Valachová – vice-magistraat, tel. +420 515 300 720

Please see www.mkrumlov.cz

2. *Miroslav – 3000 inwoners*

Contactpersoon: Mr. Augustin Forman, Ing. – hoofdmagistraat, +420 515 333 203

Mr. Roman Volf – vicemagistrate, +420 515 266 453

Zie ook www.mesto-miroslav.cz

3. *Village Dobsice – 2500 inwoners*

Contactpersoon: Mr. Jaroslav Jenešovský, Ing. – hoofdmagistraat, +420 515 245 975

Zie ook www.dobsice.cz

AWARENESS FOR CLEAN URBAN TRANSPORT

Kosten / Baten

Human resources – personeelskosten: 1500 uren, een schatting van het project, werd lichtjes overschreden.

Vertalingswerk (Engels-Tsjechisch en Tsjechisch-Engels)	16 950,-- Kč
Drukwerk.....	44 386,-- Kč
Adverteren: pers	103 665,-- Kč
Adverteren: Moravische TV.....	65 900,-- Kč
Adverteren: radio.....	20 493,-- Kč
Onderzoek naar mobiliteitsinformatie.....	16 000,-- Kč
Reiskosten	106 077,-- Kč
Busadvertenties	62 004,-- Kč
Internetpagina's.....	31 590,-- Kč
Distributie.....	10 000,-- Kč
Totale uitgave.....	477 070,-- Kč
(niet inbegrepen: uitgaven naar Gdansk, besteld werk ter waarde van 50 000,-- Kč)	

Baten

Znojmo geeft financiële steun aan de activiteiten van de Moravische televisie en radio Blanik. Daarom werd het Step by Step project voorgetrokken en kunnen we zeggen dat we meer waar kregen voor ons geld.

Ervaringen opgedaan tijdens de realisatie van het project en aanbevelingen

Het Step by Step project was voor Znojmo een pilootproject op gebied van vervoer, bescherming van het leefmilieu, en een gezonde levensstijl voor de burgers. Het was niet moeilijk voor Znojmo om het project uit te voeren in samenwerking met andere gemeentebesturen. Onze eerste ervaringen met de burgers was dat het bewustzijn van energiebesparing niet op een behoorlijk niveau stond. Er was nood aan een betere bewustwording en voorlichting.

De goede samenwerking met instellingen uit de regio (gemeentebesturen, grote bedrijven, scholen enz.) droeg bij tot het grote succes van de campagne.

We ondervonden geen enkele tegenwerking of moeilijkheid tijdens deze samenwerking.

We waren verbaasd met welke interesse de jongeren in de scholen meewerkten.

Er was ook een heel goede samenwerking met de media, de televisie, de radio en de pers.

Dankzij dit project zijn sommige groepen ervan overtuigd dat ze nog meer acties moeten ondernemen om de mensen voor te lichten over energiebesparingen voor een beter leefmilieu.

We raden iedere gemeente van onze regio aan om verder gevolg te geven aan dit project. Door energiebesparingen kan men komen tot een beter leefmilieu. Dit kan men vooral bereiken door te carpoolen en door nieuwe carpoolcentrales op te richten in de stadsdiensten en door nieuwe wandelroutes en fietspaden uit te bouwen in elke gemeente.